

2011-11-08

Dnr 43-2011:2110

Kävlinge kommun

Förskoleverksamheten

Beslut för förskola

efter tillsyn av Förskoleverksamheten
i Kävlinge kommun

Tillsyn vid Förskoleverksamheten

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kävlinge kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter, förskoleverksamheten samt fritidsverksamheten i kommunen. Förskoleverksamheten besöktes av Skolinspektionen mellan den 11 och den 13 oktober 2011.

I Kävlinge kommun arbetar ledning och personal målmedvetet för att utveckla förskolornas verksamhet med utgångspunkt i läroplanens mål. Förskolornas verksamhet präglas av språk- och matematikutveckling samt ett välfungerande och systematiskt värdegrundsarbete. Den pedagogiska verksamheten sker i huvudsak i tematisk form där personalen på olika sätt arbetar för att låta barnens behov, intressen och åsikter få styra innehåll och arbetssätt. Några av kommunens förskolor är profilerade inom särskilda områden, exempelvis matematik och naturvetenskap samt kultur. Erfarenheter kring deras och övriga förskolors arbete sprids och diskuteras vid nätverksträffar och pedagogiska caféer, där förskollärare från olika förskolor utbyter erfarenheter kring sina respektive förskolors verksamhet.

Verksamheten vid kommunens förskolor följs regelbundet upp och utvärderas, bland annat genom kommunens gemensamma system för uppföljning och utvärdering. Personalen på varje avdelning för regelbundet pedagogiska diskussioner som leds av en för varje arbetslag utsedd så kallad pedagogisk samtalsledare. Upplägget av dessa diskussioner planeras av respektive förskolechef, som i vissa fall själv deltar i samtalet och i andra fall får återkoppling av den pedagogiska samtalsledaren. Trots att andelen personal med pedagogisk högskoleexamen är relativt låg vid kommunens förskolor finns det för varje avdelning en förskollärare som är pedagogiskt ansvarig för verksamheten där.

Barnens lärande synliggörs genom dokumentation som bland annat används som underlag vid utvecklingssamtal. De intervjuade föräldrarna uppger att de får bra information om sitt barns utveckling och kring förskolornas pedagogiska verksamhet. Föräldrar som Skolinspektionen samtalar med uppger vidare att trots att det generellt sett är relativt många barn i grupperna erbjuder förskolorna deras barn en trygg miljö och en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet.

Skolinspektionen har dock fått signaler från andra föräldrar till barn vid två av kommunens förskolor. Dessa föräldrar är kritiska till att det är stora barngrupper på avdelningarna, låg personaltäthet och hög personalomsättning. Med anledning härav har skolinspektionen, utöver de intervjuer som hållits med representanter för tjänstemän och politiker i bildningsnämnden, personal, föräldrar och förskolechefer vid kommunens samtliga förskolor, även besökt de aktuella förskolorna den 20 oktober 2011. Inspektörerna har gjort besök i barngrupperna och pratat med barn, personal och förskolechefer.

Lagstiftningen anger inte några exakta tal för barngruppernas storlek och sammansättning. I den regelbundna tillsynen bedömer skolinspektionen i vad mån barngrupperna har anpassats till behoven i olika förskolor så att barnen överallt erbjuds en god miljö där förskolan uppfyller kraven på att tillgodose behovet av omsorg samt en god pedagogisk verksamhet. I detta ingår främst att beakta om det vid sammansättning av barngrupperna har tagits hänsyn till barnens ålder, behov av särskilt stöd, olika förutsättningar, lokaler, personaltäthet och personalkompetens samt barnens rätt till en god miljö. Tillsynen kan inte påvisa att barngruppernas storlek eller personaltätheten på förskolorna får några avgörande negativa konsekvenser på den pedagogiska verksamheten eller på barnens rätt till god omsorg och en trygg miljö.

Vid skolinspektionens granskning 2009 riktades kritik avseende kommunen förskoleverksamhet på en rad punkter. Skolinspektionen konstaterar vid den nu aktuella tillsynen att samtliga de brister som då förelåg nu har åtgärdats.

Det har i tillsynen inte framkommit annat än att förskoleverksamheten i Kävlinge kommun uppfyller författningarnas krav inom de områden som granskats. Skolinspektionen avslutar härmed ärendet.

Bakgrund

Beskrivning av Förskoleverksamheten

Förskoleverksamheten	Antal barn
Förskola	1750
Pedagogisk omsorg	23
Enskilda förskolor	198

Källa: Kommunens uppgifter 2011-10-26

I Kävlings kommun finns det vid inspektionstillfället 16 förskolor med sammanlagt 103 avdelningar. Av kommunens samtliga barn i åldern 1-5 år är 89 procent inskrivna i någon av kommunens förskolor. I kommunen finns även 7 verksamheter som bedriver pedagogisk omsorg och 2 öppna förskolor.

Enligt Skolverkets statistik uppgår antalet inskrivna barn per årsarbetare i förskolan till 6,1. Motsvarande siffra för jämförbara kommuner är 5,6 barn och för riket 5,4 barn.

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen i förskoleverksamheten uppgår till 44 procent i Kävlings kommun, vilket är lägre än jämförbara kommuner där andelen uppgår till 56 procent. För riket är motsvarande andel 54 procent. Kommunen har som mål att öka andelen personal med pedagogisk högskoleexamen, men uppger att det är svårt att rekrytera förskollärare.

Varje förskoleenhet har en förskolechef. Några förskolechefer har ansvar för mer än en förskoleenhet och någon är även rektor för en skolenhet.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Ebba Svartz.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Viveka Berglund
Föredragande/Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen

ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).